
kokouskutsu / pöytäkirja

AIKA: 30.03.2012 klo 12.35–15.05

PAIKKA: Seinäjoki, Mediwest (4 krs. kokoustila)

~~Harri Jokiranta~~~~Anneli Saarinen~~

Päivi Saukko

~~Markku Valo~~~~Oili Ylihäräsilä~~~~Maria-Liisa Nurmi~~

Helena Lahtinen

~~Tarja Palomäki~~

Reetta Kananoja

Eija Hautamäki

~~Veli-Erkki Wiberg~~

Terhi Järvi

Raili-Helena Kangasluoma

~~Terttu-Liisa Talosela~~

Anne Myllymäki

~~Marja-Liisa Somppi~~

Anne Ylirinne

Tuulikki Mäkinen

~~Kyllikki Laukkola~~

Erja Heikinniemi

Kirsi Koski-Säntti

~~Esko Kiviniitty~~

Tarja Seppälä

Päivi Rinne

Timo Toikko-Kaija Loppela

~~Marjatta Jokisuu~~

Ulla Lassila

~~Marko Rossinen~~~~Timo Haapoja~~

Jaana Palmu

Jouni Nummi

Marjut Mäki-Torkko

Teemu Puolijoki

Kirsti Svahn

Arto Rautajoki

Anne Saarijärvi (esitt./siht.)

Vierailijoina EP:n Kaste -hankkeista: Sirpa Tuomela-Jaskari, Päivi Niiranen, Anni Seppälä, Minna Laitila, Tiina Kallionalusta ja Päivi Krook sekä Väli-Suomen Kaste -ohjelmapäällikkö Leena-Kaisa Nikkarinen

ASIAT:

1§ Kokouksen avaus

2§ Esityslistan hyväksyminen

3§ Pöytäkirjan tarkistaminen

4§ Tiedotusasiat

- ajankohtaista lainsäädännöstä ja sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta

- SB:n Etelä-Pohjanmaan alueellinen toimintakertomus 2011

- SB:n koordinoiman varhaiskasvatuksen ylimaakunnallisen kehittäjäryhmän toimintakertomus 2010–11

- SB:n henkilöstötilanne kevät 2012

5§ EP:n alueen Kaste -hankkeiden puheenvuorot

6§ Etelä-Pohjanmaan maakunnan kehittämissisällöt 2012–2015 osana Väli-Suomen Kasteen alueellista toimeenpanosuunnitelmaa

7§ Muut asiat

8§ Seuraava kokous

9§ Kokouksen päättäminen

- 1 § Kokouksen avaus
Harri Jokiranta oli estynyt saapumaan kokoukseen. Puheenjohtajaksi valittiin Terhi Järvi, joka avasi kokouksen klo 12.35.
- 2§ Esityslistan hyväksyminen
Esitys: Hyväksytään kokouskutsun asialista kokouksen esityslistaksi
Käsittely: Esitetään hyväksyttäväksi.
Päätös: Esitys hyväksyttiin.
- 3§ Pöytäkirjan tarkistaminen
Esitys: Valitaan pöytäkirjan tarkastajat
Käsittely: Edellinen muistio todettiin sähköisesti tarkastetuksi. Ehdotetaan tämän kokouksen muistion tarkastajiksi Tuulikki Mäki ja Erja Heikinniemi.
Päätös: Esitys hyväksyttiin.
- 4§ Tiedotusasiat: ajankohtaista lainsäädännöstä ja sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta
- *Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenneselvitys ja sosiaalialan osaamiskeskusten kannalta tärkeät asiat*
Sosiaali- ja terveysministeriön on 21.3.2012 asettanut työryhmän, jonka tehtävänä on valmistella ehdotus sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteeksi sekä valmistella lakia sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, rahoittamisesta, kehittämisestä ja valvonnasta. Toimikausi on 22.3.2012 - 31.12.2012. Tavoitteena on uudistaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenne vastaamaan tulevaisuuden tarpeita huomioon ottaen erityisesti väestön palvelutarpeet, julkisen talouden kestävyys sekä tulevaisuuden kuntarakenne. Lisäksi tavoitteena on uudistaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä, rahoitusta, kehittämistä ja valvontaa koskevaa lainsäädäntöä. Työryhmän puheenjohtajana on kansliapäällikkö Kari Välimäki, STM. Työryhmän pysyvinä asiantuntijoina ovat sosiaalialan osaamiskeskusten puheenjohtaja Tarja Kauppila, Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus sekä ylisosiaalineuvos Aulikki Kananoja.

Työryhmälle asetetaan valmisteleva työryhmä, jonka tehtävänä on varmistaa työryhmälle kattavasti selvitystyössä huomioitavat näkökulmat, koota ja hankkia työssä käytettävä tieto, tehdä sen perusteella mahdollisia tulkintoja selvitystyön tueksi sekä valmistella mahdollisia palvelurakenteen ratkaisuvaihtoehtoja ja niihin liittyviä näkökohtia. Asiantuntijaryhmän tehtävänä on myös ohjata lain valmistelussa palvelurakennetarkaisusta riippuvien ratkaisujen valmistelua. Nämä liittyvät mm. valvontaan, asiakastietojen käsittelyyn sekä valtion korvauksiin koulutuksesta ja tutkimuksesta. Palvelurakenneselvityksen rinnalla syntyy järjestämislakiesitys. Valmisteilla olevaan Sosiaalihuoltolakiin ei Terveystieteiden tutkimuskeskuksen tapaan näytetä millään saatavan sosiaalihuollon tutkimus, koulutus- ja kehittämistoiminnan asioita. Niitä ”ajetaan” suoraan järjestämislakiin. Sosiaalialan osaamiskeskusten ja sosiaalialan tulevaisuuden kannalta tärkeät tutkimus-, koulutus- ja kehittämistoiminnan asiat on luvattu ottaa osana järjestämislakityötä esiin erillisessä asiantuntijatyöryhmässä, joka on sosiaali- ja terveydenhuollon yhteinen. Tämä työryhmää asemoi pitkälti mm. sosiaalialan ja sosiaalialan osaamiskeskusten tulevaisuuden asemaa kehittämiskeskusteena.

Sosiaalialan osaamiskeskukset ovat linjanneet vaikuttamistyössään mm. seuraavaa: 1. Sosiaalialan työn on oltava mahdollisimman laadukasta, tuloksellista, kustannustehokasta ja vaikuttavaa. 2. Sosiaalialalla tehtävän työn ja työn jatkuvan kehittämisen tulee perustua tutkittuun tietoon. Tutkimusperustaista sosiaalialan ja sosiaalityön kehittämistä tarvitaan mm. ajankohtaisten kuntauudistuksen ja palvelurakennemuutoksen tueksi. 3. Sosiaalialalla on oltava asianmukaiset resurssit tutkimus-, koulutus- ja kehittämistyöhön, jotta voidaan turvata osaavan henkilöstön saatavuus koko maassa myös tulevaisuudessa. Kehittämisen tueksi tarvitaan sosiaalialalla tukirakennetta, jolla kehittämisosaaminen sekä muutoksen tekemiseen tarvittava, hyödynnettävissä oleva tieto on käytettävissä. Tarvittava kehittämis tukirakennetarkaisu riippuu palvelujärjestelmän rakenteesta. Kehittämisen tukirakenteella tulee yhteys kehitettävän palvelujärjestelmän lisäksi tutkimuslaitoksiin, kansalliseen sosiaali- ja terveydenhuollon sektoritutkimukseen, yliopistoihin,

ammattikorkeakouluihin ja oppilaitoksiin. Kehittämisen tukirakenteella on merkittävä tehtävä myös sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisen kehittämisen ohjaus- ja palautejärjestelmässä. Tukirakenteen resurssoinnin tulee olla pitkäjänteistä ja pysyvää kehittämistä tukevaa. Palvelurakenneuudistuksen rinnalla erva-alueen kehittäminen etenee. Eri erva-alueen toimijoiden kesken esiintyy vapaaehtoisia ja vapaamuotoisia tunnusteluja esim. sosiaalialan osaamiskeskusten aluerajoista sekä nykyistä isompien yhteen liittoutumien tai vahvempien osaamiskeskusorganisaatioiden muodostamiseksi. SB:n kannalta on perusteltua osallistua avoimen kriittisesti, mutta rakentavasti näihin keskusteluihin erva-alueilla, mikäli neuvottelupyyntöjä esitetään. SB pyrkii kuitenkin edelleen vahvistamaan ja kehittämään ensisijaisesti kolmen pohjalaismaakunnan alueen kokonaisuutta.

- *SONet BOTNIAn johtoryhmän linjauksia*

SB:n johtoryhmän 29.3.12 kokouksessa on keskusteltu mm. taloustilanteesta. Useimmilla muilla sosiaalialan osaamiskeskuksilla valtionavustuksen osuus on 10–30 % budjetista. Loput kustannuksista katetaan kuntien rahoituksella, muiden toimijoiden, hankerahoituksen ja maksullisen palvelutoiminnan avulla. SB:n linjana on aiemmin ollut hankehakemusten rakentaminen ja rahoituksen hankkiminen pääasiassa sopimuskunnille. Vuonna 2011 johtoryhmä on kumonnut aiemman linjauksen ja hankkeita on SB:n painopistealueilla päätetty jatkossa keskittää Pohjanmaan maakuntien sosiaalialan osaamiskeskuksen hallinnoitaviksi. Hankerahoitus ei kuitenkaan pääsääntöisesti korjaa perustoiminnan taloutta, minkä vuoksi kuntarahoituksen rakentaminen SB:n rahoitusperustaan on välttämätöntä. Myös Seinäjoen koulutuskuntayhtymän tai tulevan Seinäjoen ammattikorkeakouluosakeyhtiön on mahdollista nykyisessä sopimusrakenteessa osallistua SB:n rahoitusperustaan. Lisäksi selvitetään maakuntaliittojen mahdollisuus osallistua rahoitukseen, mikä on mahdollista, muttei todennäköistä. Johtoryhmä päätti 29.3.2012 yksimielisesti esittää, että vuoden 2013 osalta SB:n perussopimuksen osapuolina olevat keskustaungit ottavat yhdessä vastuun SB:n kuntaosuusrahoituksesta. Lisäksi SB:n organisaatio ja ylläpitorakenne uudistetaan 1.1.2014 mennessä.

- *SONet BOTNIAn koordinoiman varhaiskasvatuksen ylimaakunnallisen kehittäjäryhmän toimintakertomus 2010–11*

- Ohjausryhmän jäsenet tutustuivat Anne Saarijärven laatimaan varhaiskasvatuksen kehittäjäryhmän 2010-2011 toimintakertomukseen. Tiedotettiin varhaiskasvatuksen ylimaakunnallisen kehittäjäryhmän toimintaan tulleista muutoksista johtoryhmän helmikuun lähetekeskustelun pohjalta. Linjausten perusteella jatkossa ylimaakunnallisen ryhmän sijasta kootaan maakuntiin omilla aikatauluillaan maakuntien tarpeiden mukaisesti ja SB:n koordinoimana monialaiset lapsiperhepalvelu- tai vastaavat verkostot. Etelä-Pohjanmaalla monialainen kehittäjäverkosto on muodostettu yhteistyönä ELLA -hankkeen kanssa ja aloituskokous on pidetty 28.3.2012. Ohjausryhmälle tiedotetaan tarkemmin verkoston kehittämistyön tavoitteista ja sisällöistä toiminnan edetessä.

- *SONet BOTNIAn Etelä-Pohjanmaan alueellinen toimintakertomus 2011*

-STM on pyytänyt kesäkuulle mennessä osaamiskeskuksista vuoden 2011 toimintakertomuksia. Anne Saarijärvi on laatinut tiiviin koosteen EP:n osalta, joka on annettu etukäteen alueelliselle ohjausryhmälle tiedoksi ja kommentoitavaksi (pyyntö 4.4.12 mennessä). Muistutettiin, että laajemmat toimintakertomukset tehdään edelleen normaaliin tapaan kaksivuotiskausittain toimintakauden päättyttyä.

- *SONetBOTNIAn henkilöstötilanne kevät 2012*

-Pirjo Knifin virkavapaan aikana vs. kehittämissuunnittelijana Keski-Pohjanmaalla toimii Tuija Tuorila. SB:n harjoittelijana toimii Emmi Kangasniemi Vaasan yliopistosta Pohjanmaalla kesäkuulle saakka. Yhdessä Valtaväylä -hankkeen kanssa jaetun määräaikaisen toimestosihteeri Pirjo Hautojärven työsuhte SB:aan päättyy toukokuun lopussa, vaikka tarvetta toimistoavulle olisi edelleen. Anne Saarijärvi jää 17.4.2012 toimenpiteen vuoksi sairauslomalle, joka tulee kestämaan 1-2 kk. Arto Rautajoki hoitaa tänä aikana yhdyshenkilönä kiireellisimpiä tehtäviä EP:llä, tilanne tosin on pyritty ennakoimaan EP:llä jo etukäteen mm. kevään työkokousten osalta. Marjo Hannu -Jaman

siirryttyä toisiin tehtäviin, pohjoismainen työ hoidetaan tällä hetkellä sijaisuuden kautta ja jatkossa palvelu tullaan ostamaan THL:ltä. Huhtikuun aikana on ilmestymässä sosiaalityön pohjoismainen tietotuotannon selvitys.

- *Valtakunnallinen maahanmuuttajien kotouttamiseen liittyvää informaatio- ja verkosto-ohjauksen malli*
Pääkaupunkiseudun sosiaalialan osaamiskeskuksessa Soccassa valmistellaan Työ- ja elinkeinoministeriön toimeksiannosta valtakunnallista maahanmuuttajien kotouttamiseen liittyvää informaatio- ja verkosto-ohjauksen mallia. Mallin tavoitteena on tukea paikallisviranomaisia ja muita toimijoita kokoamalla yhteen kotouttamiseen liittyvää tietoa, toimintamalleja ja hyviä käytäntöjä. Tarkoituksena on luoda nykyistä ohjausverkostoa (esim. ministeriöt, aluehallintoviranomaiset) täydentävä järjestelmä, jonka avulla paikallistason toimijat saavat tarvitessaan tukea maahanmuuttajien parissa tehtävään työhön. Edelleen on tarkoituksena kehittää kotouttamistyötä laajemminkin ja luoda tätä tarkoitusta varten pysyvämpää rakennetta. Mallia työstettäessä halutaan huomioida kuntapäätäjien näkökulmaa ja myös paikallisviranomaisten tilanne ja valmiudet kehittämiseen. SONet BOTNIA on mukana kehittämistyössä ja välittää alueellaan hankkeen kartoituskysymykset toimijoille huhtikuun aikana.
- *Alueellinen hyvinvointitietotuotanto*
Etelä-Pohjanmaalla ja muissa pohjalaismaakunnissa on kevään aikana työstetty täydennetyissä työryhmissä maakunnallisia luonnoksia painopisteiksi hyvinvointitietotuotannon suunnitelmaan. Aiemmin sovitun aikataulun mukaisesti ylimaakunnallinen kehittäjäryhmä kokoontuu Seinäjoella 17.4. 2012 kokoamaan yhteistä jatkoa painopisteineen kehittämistyölleen. Muistutettiin myös SB:n kokoamasta sähköinen hyvinvointikertomustyöskentelyn tukiverkostosta, johon EP:n kunnista on pyydetty nimiehdotuksia elokuulla alkavan toiminnan käynnistämiseksi.

- 5§ EP:n alueen Kaste -hankkeiden ajankohtaispuheenvuorot
Esitys: Kaste -hankkeiden (ELLA, Etelä-Pohjanmaan vanhustyön kehittämiskeskus, Välittäjä 2013, Vammaiskaste, SOS, KAMPA ja POTKU) keskeiset kehittämissisällöt hankkeiden kuvaamina ja keskustelua kehittämisen tulevaisuudesta.
Käsittely: Hankkeet käyttivät tiivistetyt puheenvuoronsa keskeisimmistä työn alla olevista kehittämissisällöistä ja pohtivat kehittämistyön tilannetta/haasteita nykyisen hankekauden päättyessä lokakuulla 2013. Mainittakoon, että SB oli järjestänyt hankkeille tapaamisen kehittämistyön yhdyspinnoista keskustelemiseksi jo aamupäivästä. Tässä olivat mukana kaikki esityksessä mainitut EP:n alueella toimivat hankkeet, mutta Järvi-Pohjanmaan alueella toimivan KAMPA -hankkeen ja perusterveydenhuollon POTKU -hankkeen edustajat eivät päässeet paikalle ohjausryhmän kokoukseen (Huom! Hankkeiden puheenvuorot liitetiedostona.)
Päätös: Merkitään tiedoksi.
- 6§ Etelä-Pohjanmaan maakunnan kehittämissisällöt 2012–2015 osana Väli-Suomen Kasteen alueellista toimeenpanosuunnitelmaa
Esitys: Keskustelua Kaste 2012–2015 toimeenpano-ohjelman kärjistä Etelä-Pohjanmaalla. Keskustellaan hankkeiden kehittämistyöstä ja mahdollisista jatkosuunnitelmista Etelä-Pohjanmaalla 2013 vuodesta eteenpäin Väli-Suomen alueellisen johtoryhmän 21.3.2012 tekemien linjausten pohjalta. (taustamateriaalina Leena-Kaisa Nikkarisen toimittama alueella esitädennetty EP:n koontitaulukko)
Käsittely: Leena-Kaisa Nikkarinen selvitteli esityksessään Kaste ohjelman tilannetta ja Väli-Suomen alueellisen johtoryhmän alustavia näkemyksiä laajemman alueen painopisteistä. Tässä mm. nuorten ja aikuisten hyvinvointi, johtamisen kehittäminen ja lastenasiaintalo nostettiin esiin (ks. diaesitys liitteenä). Todettiin, että 21.3.12 kokouksessaan Väli-Suomen alueellinen johtoryhmä ei kuitenkaan vielä linjannut varsinaiseen hankevalmisteluun eteneviä aihioita, vaan tätä keskustelua käytäneen toukokuun kokouksessa. Etelä-Pohjanmaan osalta on keskusteltu ainakin mm. aikuissosiaalityön jatkohankkeesta ja uutena tietotuotannon kehittämisestä (esim. SOSGIS) ml. mahdollisesti myös tietojohtaminen. Näistä ensimmäinen voisi edetä maakuntaan laajentuen paljolti nykyisillä sisällöillään

(ks. SOS -hankekooste) ja jälkimmäiseen on alueellisissa tietotuotannon kehittäjäryhmissä jo varsin pitkälle hahmoteltu kehittämisteemoja. Myös lastenasiain -hankkeen kohdalla on kokonaisuutta valmistelevasta Pikassoksesta SB:n kautta lähestytty EP:n toimijoita, mutta näyttää siltä, että hanke tulisi alkuvaiheessa painottumaan enemmän Pirkanmaalle. Arto Rautajoki välitti STM:n Eija Koivurannan viestin syrjäytymisen kysymysten nostamisesta yhä painokkaammin kehittämisen kohteeksi sosiaalityön yhteistyössä (rahoitus mm. SITRA:ta).

Ohjausryhmä ei pohtinut niinkään yksittäisiä Etelä-Pohjanmaan hankesisältöjä, mutta kävi kriittistä keskustelua Kaste toimeenpano-ohjelman pienimuotoisempaa ja aluelähtöisempää kehittämistä rajaavista piirteistä (mm. top-down -suuntaus, lyhyet hankeajat). Keskustelussa palattiin mm. aikanaan viritellyn kehittämisyksikkötyyppisen kehittämiskonseptiin nykyään varsin irrallisina toimivien hankkeiden kokoajana. Pohdittiin saman katon alle mahtuvaa hyvinvointialan kehittämiskokonaisuutta, joka kokoaisi nykyistä monipuolisemmin kehittäjäasiantuntijoita yhteispintoja hyödyntäen ja osallistaen toimivampia palvelukokonaisuuksia ja -sisältöjä luomaan. Päätös: Leena-Kaisa Nikkarinen päivitti laatimaansa TPS-suunnitelmataulukkoa EP:n alueellisen ohjausryhmän evästyksellä. Sovittiin, että Leena-Kaisa Nikkarinen jatkaa toukokuulle valmisteltavan suunnitelman täydentämistä EP:n osalta tarvittaessa mm. Arto Rautajoen kanssa Anne Saarijärven poissaolon aikana.

7§ Muut asiat

- Vanhustyön tarpeet Etelä-Pohjanmaalla - lähetekeskustelu sosiaalialan osaamiskeskusten ja THL:n 7.6.2012 työkokoukseen
-aikapulan vuoksi sovittiin, että SB kyselee sähköpostitse tietoja alueellisen ohjausryhmän jäseniltä kevään aikana (Huom! kysely lähtenyt 2.2.2012)
- Sosiaalihuoltolain kuulemistilaisuus 20.4.2012, Helsinki
- ATH (alueellinen terveyst- ja hyvinvointitutkimus) -tilaisuus tulossa 9.5.2012, Seinäjoki

8§ Seuraava kokous

Esitys: Ehdotettiin päivämäärää 28.8.2012 klo 13.00–15.00.
Käsittely: Esitys hyväksyttiin.
Päätös: Merkitään tiedoksi.

9§ Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.05.